

TEKNISET VIKAILMOITUKSET (Malfunction or Defect Report)

Tämä ilmailutiedotus tulee voimaan 21.10.1994 ja tällä tiedotuksella kumotaan 8.1.1992 annettu ilmailutiedotus AIR TI 6-3 muutos 3.

1 YLEISTÄ

Ilmailulain (595/64) § 15:n mukaan ilmailuun käytettävän aluksen omistajan tai sen, jolle alus on luovutettu omaan lukuun käytettäväksi, on pidettävä huolta aluksen lentokelpoisuudesta ja viivytyksettä ilmoitettava ministeriölle tai asetuksessa määrättävälle muulle viranomaiselle (Ilmailulaitokselle) seikoista, joilla saattaa olla merkitystä lentokelpoisuudelle. Ilma-aluksessa oleva vika tai häiriö on nimenomaan sellainen seikka, jolla saattaa olla merkitystä aluksen lentokelpoisuudelle ja lain mukaan omistajan tai käyttäjän on siitä ilmoitettava Ilmailulaitokselle.

Toisaalta Ilmailulaitoksen velvollisuus on saattaa yleiseen tietoisuuteen kaikki seikat, joilla on merkitystä lentokelpoisuuden kannalta. Tätä tarkoitusta varten Ilmailulaitos julkaisee neljänneksittain yhteenvetoa vikailmoituksista, johon kootaan yleisilmailun vikailmoitukset kuluneelta vuosineljänneksellä.

Vähäiseltäkin tuntuvan vian tai toimintahäiriön ilmoittamisella on merkitystä kokonaisuuden kannalta, koska yhteen paikkaan kootut ilmoitukset voivat paljastaa tietyn tyyppisessä ilma-aluksessa tai laitteessa usein toistuvan vian tai häiriön, jota yksittäisistä vikatapauksista ei voisi päätellä. Tilaston avulla voidaan tällainen heikko kohta paljastaa ja ottaa se tarkastuksen piiriin tai tehdä muutos ko. vian korjaamiseksi.

Tämä tiedotus koskee teknisiä vikailmoituksia. 1

Ilma-aluksen päällikön velvollisuudesta ilmoittaa vioista on määrätty ilmailumääräyksessä OPS M1-12, "Ilma-aluksen matkapäiväkirja ja sen täyttäminen".

Ilmoittamisesta lentotoiminnassa sattuneesta vauriosta, vaaratilanteesta ja lento-onnettomuudesta on määrätty ilmailumääräyksessä OPS M1-4.

Ilmailulaitos julkaisee vikailmoituksista tehtyjä yhteenvetoja, jonka nimenä on YHTEENVETO ILMAILULAITOKSELLE LÄHETETYISTÄ YLEISILMAILUN ILMA-ALUSTEN VIKAILMOITUKSISTA. Julkaisu jaetaan ilman lisämaksua kaikille ilmailumääräyskokoelman tilaajille ja se julkaistaan neljä kertaa vuodessa. Julkaisua voi ostaa Ilmailulaitoksesta myös irtotumerona kuka tahansa, jolle se ei tule ilmailumääräyskokoelman mukana.

2 TEKNISEN VIKAILMOITUKSEN SISÄLTÖ

Ilma-aluksen omistajalla, käyttäjällä tai lentäjällä ei useinkaan ole tietoa vian tai toimintahäiriön todellisesta aiheuttajasta silloin, kun hän joutuu tekemään ilmoituksen lentotoiminnassa sattuneesta tapahtumasta. Vian korjaaja tietää taas tarkasti häiriön aiheuttajan korjattuaan vian. Tässä tilanteessa käyttäjän tekemä, lentotoiminnan vaatima ilmoitus ja vian korjaajan tekninen vikailmoitus yhdessä antavat tarpeelliset tiedot tapahtumasta Ilmailulaitokselle. Luonnollisesti silloin kun esim. huollossa havaitaan sellaista, josta vikailmoitus olisi tehtävä, on huoltajan velvollisuus tehdä ilmoitus.

Seuraavassa on esitetty tyypillisiä esimerkkejä vikailmoituksen aiheista:

- tulipalosta, joka on aiheutunut järjestelmän tai laitteen toimintahäiriöstä tai vauriosta
- moottorin pakoputkiston vauriosta, joka voi aiheuttaa vahinkoa moottorille, läheisille ilma-aluksen rakenteille tai varusteille
- myrkyllisistä tai vahingollisista kaasuista ohjaamossa tai matkustamossa
- potkurin säätöjärjestelmän toimintahäiriöistä tai vaurioista
- potkurin ja roottorin navan ja lapojen rakennevioista

- tulenarkojen nesteiden vuodoista
- jarrujärjestelmän vaurioista, jotka voivat aiheutua rakenne- tai materiaalivioista
- merkittävistä primäärirakenteiden, järjestelmien ja yksittäisten laitteiden vaurioista, jotka aiheutuvat esim. värinän, metallin väsymisen, jännityksen, korroosion yms. vaikutuksesta
- epänormaaleista värinöistä tai iskuäänistä, jotka aiheutuvat rakenteen tai järjestelmän vioittumisesta
- kaikista moottorin käyntihäiriöistä ja vioista
- kaikista rakenteen tai ohjainjärjestelmien toimintahäiriöistä, vioista tai vaurioista, jotka aiheuttavat poikkeavuutta ilmauksen normaaliin käsittelyyn tai jotka vähentävät lentoturvallisuutta
- täydellisestä katkoksesta sähköntuotto- tai hydraulijärjestelmässä
- silloin kun toimintahäiriö esiintyy useammassa kuin yhdessä asento-, nopeus-, tai korkeusmittarissa lennon aikana
- epäasiallisista asennuksista (ns. viritykset, väärät varaosat jne.)
- selvistä huoltovirheistä.

3 TEKNISEN VIKAILMOITUKSEN TEKEMINEN

Vikailmoitus tehdään lentoturvallisuuden kehittämiseksi, jotta Ilmailulaitos voi, saatuaan tietoja koko valtakunnan alueelta, tarpeen tullen määrätä lentokelpoisuutta vaarantavan asian lentokelpoisuusmääräyksellä tutkittavaksi kysymykseen tulevissa ilma-aluksissa tai niiden osissa. Myös valmistajatehdas on kiinnostunut valmistamiensa laitteiden mahdollisista vioista. Kentältä tulleet käyttökokemukset ovat parasta tietoa, jolla laitteen toimintavarmuutta voidaan parantaa. Useilla valmistajilla onkin oma vikailmoituslomakkeensa, jolla ilmoitus helposti voidaan tehdä. Ilmailulaitokselle riittää tässä tapauksessa kopio tällaisesta vikailmoituksesta. Jos tehtaan vikailmoituslomaketta ei ole käytettävissä, voidaan ilmoitus tehdä Ilmailulaitoksen lomakkeella ILL/3323 ja lähettää kopio tästä valmistajalle.

Omistajilla, joilla on käytössään maksimi lentoonlähtömassaltaan yli 5700 kg:n ilma-aluksia, on oltava esim. huoltotoimintakäsikirjassa esitetty hyväksytyt järjestelmät, jolla ilma-aluksen lentokelpoisuuteen vaikuttavat viat saatetaan valmistajan tai suunnitteluvastuussa olevan yrityksen tietoon (ICAO Annex 8 kohta 4.2.4).

Vikailmoituslomakkeita (ILL/3323/09.94) on saatavana Ilmailulaitoksesta ja ne voidaan palauttaa postissa maksuttomasti.

Huom!Kaikki vanhat vikailmoituslomakkeet olisi hävitettävä ja käytettävä uusia lomakkeita, koska sopimus Ilmailulaitoksen ja postin välillä on muuttunut. Posti ei välttämättä kuljeta postikuljetuksia, joissa on vanha sopimusnumero.